

ECP | Platform voor de InformatieSamenleving draagt als neutrale aanjager en verbinder bij aan een betrouwbare en kansrijke digitale samenleving waarin iedereen mee kan doen.

JAAARPLAN ECP 2024

ECP | Platform voor de InformatieSamenleving bestaat 25 jaar, dit zal u niet ontgaan zijn. Op www.digitijdlijn.nl ziet u welke digitale ontwikkelingen we de afgelopen eeuw hebben meegemaakt én waar ECP haar bijdrage aan heeft kunnen leveren. En nu de blik naar voren: de ontwikkelingen staan niet stil en de urgentie om vanuit een neutraal platform via publiek-private samenwerking hier vorm aan te geven wordt alleen maar groter.

In 2024 blijft ECP zich inzetten voor een veerkrachtige en kansrijke digitale samenleving waarin iedereen mee kan doen. Dat doen we bijvoorbeeld met de aanpak begeleidingsethiek; waar we nieuwe technologieën met elkaar verantwoord richting geven, op een manier die past bij de waarden van iedereen die betrokken is, of geraakt wordt door die technologie. En verbinden we de praktijk met vertegenwoordigende organisaties en de Nederlandse en Europese overheid. We bespreken het vertrouwen in digitalisering met verschillende partijen en agenderen actuele thema's (zoals vertrouwen in verkiezingen) omtrent digitale veiligheid. We maken verbindingen met Europa dat steeds bepalender wordt met bijvoorbeeld de komst van wetgeving over Artificial Intelligence en de digitale markt. Digitalisering en duurzaamheid raakt bestuur en burger, wat vraagt om een ECP-coalitie waar verschillende partijen vorm kunnen geven aan dit thema. Tot slot: zonder goede infrastructuur geen dataverkeer en toepassingen. Daarvoor werken we aan de Zeekabel Coalitie, die zorgt dat we met Nederland een digitale infrastructuur van wereldklasse behouden.

KERNACTIVITEITEN

- Tijdens de **ECP Deelnemersspecials** spelen we in op actuele thema's zoals de digitale munt, immersieve technologieën, duurzaamheid, vertrouwen in verkiezingen, de digitale economie in de toekomst en ethiek. Dit jaar worden er ongeveer tien bijeenkomsten georganiseerd.
- Het **ECP Jaarfestival** is de plek waar trends en onderliggende ontwikkelingen met een breed publiek worden besproken en bediscussieerd. Voor de coalities van ECP, maar ook voor deelnemers is dit een perfecte plek om elkaar te ontmoeten. Bekijk de vorige edities op www.ecp.nl/jaarfestival.
- Het is belangrijk dat onze politici goed publiek debat voeren over hoe de digitale wereld eruitziet. In de praktijk blijkt dat echter lastig. De digitale wereld is een technologische wereld en Kamerleden hebben lang niet altijd een technische achtergrond. De **Digitale Binnenhof Academy (DBA)** is een neutraal kenniscentrum waar politici en fractieleiden objectieve kennis kunnen opvragen over de werking van de digitale samenleving.

ETHIEK, WAARDENGEDREVEN DIALOGEN EN DE BURGER CENTRAAL

- Het breed samengestelde **Platform Ethiek en Digitalisering** maakt de bestuurlijke verbinding rond thema's als toezicht, democratie en innovatie.
- De **aanpak begeleidingsethiek** (ABE) is een constructieve en participatieve manier om met digitalisering in de praktijk om te gaan. In 2024 wordt ABE doorontwikkeld, wordt brede samenwerking gezocht en toegewerkt naar opschaling. In het kader van de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren van het ministerie van BZK worden er voor het tweede achtereenvolgende jaar vier sessies over vier thema's georganiseerd, met meer aandacht voor het delen van de uitkomsten. Ook staat samenwerking met bibliotheken, zorg, politie en onderwijs op het programma.
- Eind 2023 kwam het **boek 'De techniek staat voor iets'** uit, waarin theorie en praktijklessen over de eerste honderd sessies van ABE staan beschreven en inzichten in de bestuurlijke impact.
- De **maatschappelijke coalitie Over Informatie Gesproken** (MCOIG) zet zich in voor een (digitale) samenleving waarin de burger centraal staat. **Informatie** moet niet alleen **beschikbaar**, **betrouwbaar** en **begrijpelijk** zijn, maar ook **vindbaar** en **toegankelijk**. Het manifest van de coalitie wordt inmiddels als leidraad gebruikt voor het Actieplan Open Overheid 2023-2027. De uitkomsten van het onderzoek 'Over schone dromen en verbroken beloften' bevatten belangrijke aanknopingspunten voor de activiteiten in 2024. Het onderzoek toont beperkt succes en on vervulde beloften van de overheid aan. Het richt zich op de relatie tussen overheid en burger, met aandacht voor digitale inclusie en eigen gegevensbeheer. Hoewel er significante veranderingen zijn geweest, zoals digitale aanvraagmogelijkheden voor rijbewijzen en subsidies, blijkt uit het onderzoek dat veel beloftes niet zijn nagekomen.

KRITISCH BEWUSTZIJN, BEGRIP EN KENNIS(DELEN)

- **Veiliginternetten.nl** (VI) dient in 2024 al tien jaar als **dé website** waar Nederlanders antwoorden kunnen vinden op **actuele vragen** over **veilig internetten**. De geplande campagnes voor dit jaar vanuit de overheid (in samenwerking met de ministeries van BZK, JenV en EZK) zijn Doe je updates, Social Engineering en Inloggen in 2 stappen (MFA). De website krijgt een nieuwe homepage. Daarnaast heeft VI als doel via haar partnernetwerk meer mensen te bereiken die niet actief op zoek zijn naar informatie over veilig internetten. Het cyberweerbericht krijgt in samenwerking met het NCSC, Digital Trust Center en het ministerie van EZK een prominente continue plek op de website.
- Het **Nederlandse Safer Internet Centre** (SIC-NL) zet zich in voor een veilig en vaardig gebruik van digitale middelen door **kinderen en jongeren** in Nederland. ECP neemt ook deel aan het Better Internet for Kids Youth Panel.

- Op **Safer Internet Day** - 6 februari 2024 - roept ECP haar netwerk op om zelf een **les** te geven over **veilig internetten en social media gebruik**. Veilig internetten heeft hiervoor een handleiding ontwikkeld die door iedereen gebruikt kan worden, zelfs als er geen ervaring is met lesgeven. Ook professionals van de Koninklijke Bibliotheek en de politie gaan op deze dag aan de slag met de les.
- **Alert Online** organiseert in aanloop naar de **cybersecuritymaand** (oktober) partnerbijeenkomsten en faciliteert het netwerk met diverse tools waaronder: de **Pubquiz Alert Online**, **EHBDO-toolkit voor Digitale Hulpverleners**, spiekbriefjes en ander inzetbaar materiaal voor de eigen medewerkers of klanten en relaties. De kick-off van de cybersecuritymaand wordt ook door Alert Online georganiseerd.
- De **ONE Conference** is dé belangrijkste **cybersecurity-conferentie in Europa**. Het doel is om uitwisseling van kennis en ideeën in het internationale netwerk te bevorderen. Initiatiefnemers zijn het NCSC, het ministerie van EZK en de gemeente Den Haag. ECP ondersteunt bij de organisatie. De ONE Conference vindt plaats in Den Haag op 1 en 2 oktober 2024.
- Voor het ministerie van EZK organiseert ECP door het jaar heen **strategische sessies** waar:
 - actuele thema's, relevante beleidsuitdagingen en trendonzekerheden worden besproken;
 - kansen en knelpunten worden gesignaleerd die worden ervaren door het stakeholderveld;
 - mogelijke oplossingen en invalshoeken vanuit verschillende perspectieven worden opgehaald;
 - input wordt geleverd voor verdere beleidsvorming.

DIGITALE WEERBAARHEID EN VEILIGE PRODUCTEN EN DIENSTEN

- **Platform Internet Veiligheid** (PIV) is een neutrale plaats voor strategische dialoog ten behoeve van initiatieven voor de verbetering van internetveiligheid bij eindgebruikers. De aandachtspunten die deelnemers belangrijk vinden worden omgezet in een concrete agenda, waarbij **veilige verkiezingen** en **anonymiteit** in ieder geval al op de agenda staan voor 2024.
- Het **Anti Abuse Netwerk** (AAN) richt zich op het slimmer delen van informatie tussen organisaties, waardoor de gehele samenleving nog beter weerbaar gemaakt kan worden tegen alle bedreigingen en aanvallen. Voor dit jaar ligt de focus met name op **slachtoffer- en doelwitnotificatie** en het geven van input aan de overheid aangaande het **Landelijk Dekkend Stelsel** en **Cyclotron**.
- De **Online Trust Coalitie** (OTC) werkt ook dit jaar aan een eenduidige en werkbare harmonisatie en standaardisatie van **Europese wet- en regelgeving rond clouddiensten**. De coalitie heeft als ambitie in project 'Sandbox' de komende wetgeving te interpreteren en in de praktijk te brengen om zo te kijken wat dit voor de samenleving gaat betekenen. Die ervaring is waardevol voor coalitieleden die aan diverse Europese onderhandelingstafels die wetgeving mee vormgeven.

→ **Platform Internetstandaarden** stimuleert het gebruik van **moderne internetstandaarden** in mail, website of internetverbinding, zodat het internet voor iedereen toegankelijker, veiliger en betrouwbaarder wordt. Komend jaar ligt onder andere de focus op de mogelijkheid de testtool **internet.nl** te gebruiken als single-test versie of als API op eigen servers om de awareness en adoptie van deze standaarden verder te vergroten.

→ De publiek-private samenwerking **online content moderatie** brengt overheid en internetsector samen om de verspreiding van online illegale content tegen te gaan. Deze samenwerking is cruciaal om de burgers op het internet te beschermen in een tijdperk waarin het digitale landschap steeds complexer wordt. In 2024 staat de dialoog over de implementatie van de **Digital Services Act** centraal en wordt advies uitgebracht over de inrichting van een laagdrempelige meldvoorziening.

→ De **Anti-DDoS-Coalitie** is zoveel meer dan alleen de anti-DDoS-oefening die door coalitiepartners georganiseerd wordt. In publiek-privaat verband wordt samengewerkt en kennis gedeeld om DDoS te bestrijden. Bijvoorbeeld met de oplevering van een zogenaamde **Fingerprints database**.

→ ECP-voorzitter Tineke Netelenbos is een van de raadsleden namens de private sector in de **Cyber Security Raad (CSR)**. De CSR is het **onafhankelijke en strategische adviesorgaan van het Kabinet** als het gaat om cybersecurity in Nederland. De Raad is toekomstgericht en adviseert onder andere over nieuwe cyberdreigingen en -ontwikkelingen die op Nederland afkomen.

BETROUWBARE, INNOVATIEVE EN DUURZAME TECHNOLOGIE EN INFRASTRUCTUUR

→ Het jaar 2024 markeert het laatste jaar van de **Dutch Blockchain Coalition (DBC)**, dé plek waar overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen die zich bezighouden met digitaal vertrouwen, elkaar vinden; hetzij om onderzoek te doen en de strategische agenda te bepalen, hetzij om met elkaar use cases te ontwikkelen en op te schalen, hetzij om kennis en ervaring uit te wisselen. DBC werkt parallel aan een breed programma **Digitaal Vertrouwen**, onder een voorlopige, eigen naam (Decentralised Trust Initiative), dat medio 2024 zal aanvangen met een ambitie passende bij de aangesloten en nieuwe stakeholders.

→ ECP werkt met **Quantum Delta Nederland** samen in het zogenaamde Centre for Quantum & Society aan een evenwichtige inbedding van deze vroege-fase technologie, zet haar netwerk en contacten in om het Centre verder tot bloei te laten komen en organiseert workshops met stakeholders bij use cases op basis van de tool **Exploratory Quantum Technology Assessment**.

→ In het nationale onderzoeksprogramma **Commit2Data** werken onderzoekers in ruim zestig projecten aan slimmere, **datagedreven toepassingen** voor economie en maatschappij.

Eind 2024 zal het programma beëindigd worden, het grootste deel van de onderzoeksprojecten is dan afgerond. De focus ligt op valorisatie en verspreiding van de onderzoeksresultaten, ook buiten de wetenschappelijke gemeenschap.

→ **Artificiële Intelligentie (AI)** wordt sterk bepalend voor onze toekomstige welvaart en ons welzijn. Als systeemtechnologie zal AI impact hebben op alle bedrijfssectoren, ons privéleven en de maatschappij. De **Nederlandse AI Coalitie (NL AIC)** functioneert samen met haar deelnemers en partners als dé katalysator van AI-toepassingen in ons land. Hierbij spelen negentien werkgroepen en zeven regionale hubs een cruciale rol, onder andere via het jaarlijkse **NL AI Congres**, het samenwerken aan ELSA Labs, kennisdeling, netwerken en het voeren van gesprekken met beleidsmakers. Een kleine greep uit de thema's en activiteiten die op de planning staan bij de werkgroepen:

- Innovatie: het ontwikkelen van **Learning Communities** rond AI;
- Human Capital: het realiseren van AI readiness bij professionals, trainen van docenten via **Teach the Teacher** project en de ontwikkeling van een **AI brevet** voor het MBO;
- Mensgerichte AI: het gesprek bevorderen tussen (maatschappelijke) organisaties en inwoners, het meten van het **AI sentiment** onder de **Nederlandse bevolking** wat vertaald wordt naar advies voor besluitvormers en organisaties, wegwijs maken in de aankomende **AI Act** en daarmee samenhangende **wet- en regelgeving**;
- Internationaal niveau: deelname aan het **European AI Forum** vanuit het vicevoorzitterschap.

→ De transitie naar een duurzame samenleving vraagt om een enorme inspanning van alle partijen. Digitalisering is een essentieel onderdeel van verduurzaming en digitalisering moet zelf ook duurzaam zijn. Dat vergt een integrale aanpak om te komen tot een weerbare en veerkrachtige digitale economie. De **Nationale Coalitie Duurzame Digitalisering (NCDD)** is een publiek-private samenwerking die in het leven is geroepen om de belangrijkste knelpunten rondom **duurzame digitalisering** weg te nemen. Dat doet de coalitie binnen vier programmalijnen: vanuit het digitale systeem, de IT-eindgebruiker, de integratie tussen het energie en digitaal systeem en door te werken aan randvoorwaarden voor duurzame digitalisering, zoals standaarden en bewustwording. In 2024 werkt de coalitie onder meer aan handvatten voor het bedrijfsleven om de eigen ICT én door de keten heen te verduurzamen.

→ Het Nationaal Groeifonds programma **Future Network Services** heeft als doel het ontwikkelen van **6G** (hard en software) technologie en intelligente netwerkcomponenten. Dit gebeurt aan de hand van enkele onderzoeksactielijnen die ondersteund en gevoed worden door een samen te brengen ecosysteem waarbinnen allerlei kansrijke toepassingen ontwikkeld en getest zullen worden.

→ Het **NL Internet Governance Forum (NL IGF)** is een consortium bestaande uit het ministerie van EZK, SIDN en ECP en zet zich in voor **één open, vrij en veilig internet**. Het NL IGF zorgt voor verbinding,

leert van internationale inzichten en brengt de Nederlandse visies en best practices rond Internet Governance in het mondiale IGF (Verenigde Naties).

Tevens draagt het NL IGF bij aan de nationale standpuntbepaling met betrekking tot mondiale internetgerelateerde vraagstukken. In 2024 vindt het IGF plaats in Saoedi-Arabië.

- In de **Zeekabel Coalitie** werken publieke en private partijen samen om Nederland zichtbaar en aantrekkelijk te maken voor aanlandingen van **glasvezel-verbindingen door zee**. Onderdeel van de aanpak is het positief beïnvloeden van de beeldvorming over Nederland en het procedureel eenvoudiger maken voor zeekabelinitiatieven om in Nederland aan te landen. Hiermee draagt de coalitie bij aan het versterken van de positie van Nederland als digitale hub.

PRIVACY

- Elk jaar vindt in het kader van de Europese dag van de Privacy in januari de **Nationale Privacy Conferentie** plaats. Ook dit jaar in samenwerking met Privacy First die met de uitreiking van de Nederlandse Privacy Awards een podium biedt aan bedrijven en overheden die privacy zien als een kans zich positief te onderscheiden. In 2024 is het thema van de zevende editie **'onderwijs en privacy'**.

DIGITALE VAARDIGHEDEN

- Eind 2023 is door Kennisnet en SLO het **Expertisepunt digitale geletterdheid** gestart om het onderwijs op het gebied van digitale geletterdheid in Nederland te versterken. Het expertisepunt wordt de verbindende factor voor iedereen die al actief is of aan de slag wil met digitale geletterdheid in het primair-, voortgezet- en gespecialiseerd onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. ECP onderzoekt in 2024 op welke manier zij het expertisepunt kan ondersteunen, vanuit de informatie die voortkomt uit de **Monitor Digitale Geletterdheid** en in samenwerking met de klankbordgroep Digitale Geletterdheid en de deelnemers en partners van ECP.
- Dit jaar wordt vanuit de kennis en ervaring van het programma Digivaardig in de Zorg verbinding gelegd met andere sectoren met als doel om de bewustwording te vergroten over het belang van investeren in **digitale vaardigheden** en in **die sectoren** mogelijk vergelijkbare programma's op te starten.

DIGITALISERING IN DE ZORG

Zowel voor de kwaliteit van zorg als het arbeidstekort in de zorgsector is (sociale) innovatie van belang. ECP richt zich op de randvoorwaarden via drie programma's:

- Het programma **Digivaardig in de zorg** heeft als missie om iedereen in de zorg voldoende digivaardig te maken. Hierdoor hebben zorgmedewerkers meer tijd voor de patiënt/cliënt en wordt het werkplezier verhoogd. Het programma biedt een, voor alle zorgprofessionals toegankelijke, kenniswebsite met **zelftesten en leermateriaal**. Ook worden bijeenkomsten georganiseerd zoals de **werkconferenties** en de **bootcamp**, speciaal voor de professionals die betrokken zijn bij het digivaardiger maken van de zorgcollega's (waaronder de digicoaches). Komend jaar wordt er samengewerkt met de werkgroep Human Capital van NL AIC op het gebied van leermiddelen-ontwikkeling en het verhogen van het bewustzijn bij HR en management.
- **Begeleidingsethiek in de zorg** organiseert een gesprek tussen betrokkenen in instellingen rondom nieuwe digitale toepassingen en komt met concrete handelingsopties voor zowel de toepassing, de organisatie als de mensen.
- Het programma **Informatieveilig gedrag in de zorg** biedt verschillende producten aan waarmee informatieveilig gedrag kan verbeteren in zorgorganisaties, bijvoorbeeld door praktische tools aan te bieden over **veilig communiceren** of het **melden van datalekken**. Ook is een methode ontwikkeld waarmee organisaties gestructureerd aan de slag kunnen gaan en worden bijeenkomsten georganiseerd.

ECP

Platform voor de
InformatieSamenleving

Bekijk al onze thema's en projecten op www.ecp.nl

DIGI-
TIJDLIJN

Bekijk de DigiTijdljn met 25 jaar digitale ontwikkelingen: www.digitijdljn.nl

Lees onze publicaties

Meld u aan voor de ECP updates

Neem deel aan onze (online) events, webinars en ECP Deelnemersspecials

